

בית משפט לתביעות קטנות בירושלים

ת"ק 33962-09-10 עמר נ' יש תיירות

בפני כב' השופטת דורית פיינשטיין
תובעים איילת כנרת עמר

נגד

נתבעים יש תיירות

כתבי עת:

יצחק זמיר, משה סובל, "השוויון בפני החוק", משפט וממשל, כרך ה (תש"ס) 165

מיני-רציו:

* בית המשפט דחה את תביעתה של התובעת כנגד הנתבעת בעילת הטעיה. בתוך כך נדחתה טענת התובעת שלפיה היא הוטעתה כאשר נמנעה הנתבעת לגלות כי ההפלגה - שלצורך ההשתתפות בה רכשה התובעת כרטיסים - הייתה מיועדת במקור לחברי הקהילה ההומוסקסואלית, לסביות. נפסק, כי אילו הנתבעת היתה מודיעה כי חלק מהנוסעים בהפלגה הינם חברי הקהילה היתה היא חוטאת בעידוד הפליה, וסטריאוטיפיים פסולים.

* חוזים – הטעיה – אי-גילוי

התובעת הגישה כנגד הנתבעת תביעה לתשלום פיצויים בעילת הטעיה. בכתב התביעה נטען, כי התובעת רכשה לבני משפחתה כרטיסים להפלגה שארגנה ושיווקה הנתבעת. במהלך ההפלגה התברר לנוסעים כי הפלגה זו תוכננה ושיווקה תחילה כייחודית לחברי קהילת ההומוסקסואליים, לסביות והטרנסג'נדריים בישראל. משלא הצליחו מאמצי השיווק, ונמכרו רק כעשירית מהמקומות, החליטה הנתבעת על ביטול התוכנית המקורית של ההפלגה ושיווקה אותה כהפלגה של "סופשבוע מסיבות". לטענת התובעת הנתבעת הטעתה אותה כאשר לא גילתה כי ההפלגה הייתה מיועדת במקור לחברי הקהילה, ובשל כך נחשפו ילדיה כדבריה למראות קשים.

בית המשפט דחה את התביעה ופסק כלהלן:

במקרה דנן, השייט לא הותאם לחברי הקהילה אלא נהפך הוא. ההפלגה שיווקה כ"הפלגת מסיבות" לא הפלגה למשפחות ולא הפלגה לקהל המסורתי או הדתי, מכאן שהיה על התובעת לשקול אם אופי ההפלגה מתאים לה נוכח טענתה בדיון שהיא שומרת מסורת. מעצם טבעה הפלגת מסיבות היא משוחררת יותר באופייה, ונתון זה עמד בפני התובעת כאשר בחרה בהפלגה לבני משפחתה.

המבחן הקובע חובת שוויון – וכמותו האיסור על הפליה – מעיקרם נוצרו ומתקיימים הם, כזה כן זה, דווקא כדי להילחם ב"תפיסות חברתיות מקובלות". כן היא הפליה מחמת גזע, כן היא הפליה מחמת מין, כן היא הפליה מחמת נטייה מינית, כן היא הפליה מטעמים אחרים אף-הם. כל מעשי הפליה מאלה שהזכרנו מקורם ב"תפיסות חברתיות מקובלות": תפיסה חברתית כי בן גזע אחד נחות מבן גזע אחר; כי נשים אינן כשירות לבצע פעילויות כגברים; כי אנשים בני גיל מסוים אינם כשירים למקצועות מסוימים וכו'.

אילו הנתבעת היתה מודיעה כי חלק מהנוסעים בהפלגה הינם הומוסקסואלים, לסביות או טרנס ג'נדריים היתה היא חוטאת בעידוד הפליה, וסטריאוטיפיים פסולים. אימוץ עמדתה של התובעת היה מאלץ את הנתבעת לבחון את נטיותיהם המיניות של רוכשי הכרטיסים, דבר שהינו מנוגד גם להוראות חוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים.

פסק דין

1. התובעת רכשה לשני ילדיה ולסבם (להלן: "הנוסעים") כרטיסים להפלגה שארגנה ושיווקה חברת "יש תיירות" (להלן: "הנתבעת") באוניה מג'יק 1.
2. במהלך ההפלגה התברר לנוסעים כי הפלגה זו תוכננה ושיווקה תחילה כייחודית לחברי קהילת ההומוסקסואליים, הלסביות והטרנסג'נדריים בישראל (להלן: "הקהילה"). משלא הצליחו מאמצי השיווק, ונמכרו רק כעשירית מהמקומות, החליטה הנתבעת על ביטול התוכנית המקורית של ההפלגה ושיווקה אותה כהפלגה של "סופשבוע מסיבות". בסופו של דבר מתוך 900 נוסעי האוניה, כ-100 היו חברי הקהילה.
3. התובעת ראתה פרסום של ההפלגה, ורכשה כאמור שלושה כרטיסים עבור בני משפחתה.. יודגש כי התובעת עצמה לא הצטרפה להפלגה.
4. לטענת התובעת הנתבעת הטעתה אותה כאשר לא גילתה כי ההפלגה הייתה מיועדת במקור לחברי הקהילה, ובשל כך נחשפו ילדיה כדבריה למראות קשים אשר בעטים הינה דורשת פיצוי בסך של 15,000 ₪.
5. השאלה הנשאלת היא האם הייתה חובה על הנתבעת לגלות לרוכשי הכרטיסים את השתלשלות העניינים הנוגעת להפלגה זו, והעובדה כי בין נוסעיה גם 100-כ חברי קהילה, והאם התובעת זכאית לפיצוי.

דיון והכרעה:

6. מעדות התובעת כמו גם מעדות נציגת הנתבעת עולה כי האירועים החברתיים, כגון המסיבות וההופעות שהיו במהלך ההפלגה, היו מותאמים לאוכלוסיה הרחבה, ולא ייחודיים לחברי הקהילה. התובעת אף הודתה כי ילדיה וסבם השתתפו בפעילויות, ונהנו מהארוחות, הבריקה, הסיורים ומכלול השירותים שהוצעו להם במסגרת ההפלגה.

7. למעשה התובעת לא מלינה על התנהלות הנתבעת, אלא על כך שההתנהגות של נוסעים אחרים היתה פרובוקטיבית או לא צנועה לשיטתה, וכתוצאה מכך נגרמה לילדיה טראומה. כך למשל מלינה התובעת כי זוג נשים התחבק בצורה פרובוקטיבית בחדר האוכל או שפנו לבנה הצעיר ברמיזות מיניות, ושהילדים שמעו בלילה קולות של גברים מקיימים יחסי מין.

8. כאמור, התובעת עצמה לא הייתה בהפלגה ועדות זו הינה מפי השמועה, שכן ילדיה וסבם לא העידו בפני.

9. בכתב התביעה טענה התובעת כי ברשותה צילומים "קשים... בעלי אופי בוטה ומיני". צילומים אלו הוגשו לבית המשפט במהלך הדיון ובהם נראים שני זוגות של גברים בבגדי ים על סיפון האוניה, מתחבקים ומתנשקים.

10. התובעת טוענת כי אילו היה נאמר לה בעת רכישת הכרטיסים, שההפלגה נועדה בשעתו לחברי הקהילה ההומו-לסבית, בהיותה אישה מסורתית לא היתה רוכשת כרטיסים להפלגה זו.

11. סעיף 15 לחוק החוזים (חלק כללי) התשל"ג-1973 קובע:

"מי שהתקשר בחוזה עקב טעות שהיא תוצאת הטעות שהטעהו הצד השני או אחר מטעמו, רשאי לבטל את החוזה; לעניין זה, "הטעות" – לרבות אי גילויין של עובדות אשר לפי דין, לפי נוהג או לפי הנסיבות היה על הצד השני לגלות".

האם היה על הנתבעת לגלות שהיא שיווקה מלכתחילה את ההפלגה כאירוע לחברי הקהילה ובשל מיעוט נרשמים שונתה ההפלגה? האם היה על הנתבעת לגלות שכ- 15% מהמפליגים הינם חברי הקהילה?

12. התובעת הפנתה לפסק דינו של כב' השופט הרווי גרובס תק 33679/07/10 שדן בטענות דומות בגין אותה הפלגה. שם קבע כב' השופט גרובס כי:

"על הנתבעת היה ליידע את התובע בדבר ייעודו המקורי של השייט ולא בדבר איפיונם של הנוסעים האחרים. אם הייתה הנתבעת משווקת את השייט כשייט הפתוח לקהל הרחב ואשר אינו מיועד לענות על צרכים של קהילה מסויימת ואשר אופיו אינו מסוים, לא היתה קמה לתובע עילת תביעה במידה ושאר בני האדם

שהיו רוכשים כרטיסים לשייט היו נמנים על הקהילה הגאה"

(ההדגשה במקור ד.פ.).

בכל הכבוד, דעתי בעניין זה שונה.

13. השייט לא הותאם לחברי הקהילה אלא נהפוך הוא, לאחר ביטול האירוע לקהילה הוסיפה הנתבעת מסיבות ואירועים של ערוץ 24 כדי להתאימו לקהל הרחב. נציגת הנתבעת אף העידה כי במקום פעלה כל העת משחקיה, מועדון נוער, חדר פלייסטיישן וסווי. מכאן שאופי ההפלגה התאים לציבור הרחב ולא היה בו כל מאפיין יחודי לחברי הקהילה.

14. יתר על כן ההפלגה שווקה כ"הפלגת מסיבות" לא הפלגה למשפחות ולא הפלגה לקהל המסורתי או הדתי, מכאן שהיה על התובעת לשקול אם אופי ההפלגה מתאים לה נוכח טענתה בדיון שהיא שומרת מסורת. מעצם טבעה הפלגת מסיבות היא משוחררת יותר באופייה, ונתון זה עמד בפני התובעת כאשר בחרה בהפלגה לבני משפחתה.

15. מכאן שנותר לבחון אם על פי "הנוהג או הנסיבות" היה על הנתבעת לגלות לתובעת, ולכל רוכשי הכרטיסים, כי יהיו בהפלגה כ-100 חברי קהילה. השאלה לתשובה זו הינה לאו מוחלט, שכן אילו היתה הנתבעת מודיעה כאמור לרוכשי הכרטיסים היה בכך הפליה.

16. רבות נאמר על חשיבותו של עקרון השוויון בשיטת המשפט והמשטר הישראלית:

" עקרון השוויון זכה למעמד בכורה כעקרון יסוד בשיטת המשפט הישראלית עוד מראשית דרכה, ולא אוסיף לתילי התילים של המילים שנאמרו בשבח השוויון שלא אהיה כמכניס תבן לעפרים. אסתפק אפוא בלקט קטן מקצת הכתרים שנקשרו בפסיקה לעקרון השוויון: "נשמת אפו של המשטר החוקתי שלנו כולו" (בג"ץ 69/98 ברגמן נ' שר האוצר, פ"ד כג (1) 693, 698 (1969)); "עקרון מן הראשונים במלכות - משכמו ומעלה גבוה מכל שאר עקרונות" (בג"ץ 2671/98 שדולת הנשים בישראל נ' שר העבודה והרווחה, פ"ד נב (3) 630, 650 (1998)) (להלן: עניין שדולת הנשים); "הוא מונח ביסוד הקיום החברתי. הוא מעמודי התווך של המשטר הדמוקרטי" (ראו: בג"ץ 4112/99 עדאלה נ' עיריית תל-אביב-יפו, פ"ד נו (5) 393, 415 (2002));

בג"ץ 10026/01 עדאלה נ' ראש הממשלה, פ"ד נז (3) 31, 39
 (2003)). יש הרואים את עקרון השוויון כמכנה המשותף וכבסיס
 לכל זכויות-היסוד של האדם ולכל שאר הערכים שביסוד
 הדמוקרטיה (יצחק זמיר ומשה סובל "השוויון בפני החוק"
משפט וממשל ה 165, 166 (תש"ס)) (עע"מ (מנהליים) 343/09
 הבית הפתוח בירושלים לגאווה וסובלנות נ' עיריית ירושלים,
 [פורסם בנבו] תק-על 2010(3), 3440, 3455 (2010)).

17. ועל הפליה שהיא היפוכו של השוויון נאמר כי היא "הרע-מכל-רע" (כב' השופט מ'
 חשין בפסק דינו בבג"ץ 7111/95 מרכז השלטון המקומי נ' הכנסת, פ"ד נז (3) 485,
 503 (1996));

18. בכל הנוגע להפליה בשל נטייה מינית קבע בית המשפט העליון כי:
 "המבחן הקובע חובת שוויון – וכמותו האיסור על הפליה – מעיקרם
 נוצרו ומתקיימים הם, כזה כן זה, דווקא כדי להילחם ב"תפיסות
 חברתיות מקובלות". כן היא הפליה מחמת גזע, כן היא הפליה
 מחמת מין, כן היא הפליה מחמת נטייה מינית, כן היא הפליה
 מטעמים אחרים אף-הם. כל מעשי הפליה מאלה שהזכרנו מקורם
 ב"תפיסות חברתיות מקובלות": תפיסה חברתית כי בן גזע אחד
 נחות מבן גזע אחר; כי נשים אינן כשירות לבצע פעילויות כגברים;
 כי אנשים בני גיל מסוים אינם כשירים למקצועות מסוימים וכו'. אכן,
 לשירות "תפיסות חברתיות מקובלות" – מקובלות אך פסולות –
 נועדו חוקים אלה ואחרים, ובית-המשפט, בצד המחוקק, יעמוד על
 המשמר ויעשה להנחיל לבני-החברה ערכי שוויון הבונים עצמם על
 כישוריו של היחיד ולא על סטראוטיפ שדבק בקבוצה שפלוני נמנה
 עם חבריה". (בג"ץ 2458/01 משפחה חדשה נ' הוועדה לאישור
הסכמים לנשיאת עוברים, משרד הבריאות, פ"ד נז (1), 419, 422-
 423 (2002)).

19. מכאן שאילו הנתבעת היתה מודיעה כי חלק מהנוסעים בהפלגה הינם
 הומוסקסואלים, לסביות או טרנס ג'נדריים היתה היא חוטאת בעידוד הפליה,
 וסטריאוטיפיים פסולים. אימוץ עמדתה של התובעת היה מאלץ את הנתבעת לבחון את
 נטיותיהם המיניות של רוכשי הכרטיסים, דבר שהינו מנוגד גם להוראות חוק איסור

[הפליה במוצרים](#), בשירותים ובכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים, התשס"א-2000.

20. מכאן מסקנתי היא כי לא מצאתי שקיימים "נוהג או נסיבות" המחייבים הודעה כפי שטענה התובעת, נהפוך הוא:

"העידן שבו אנו חיים מטפח את זכויות הפרט ונושא את דגל ההבנה, הסבלנות והסובלנות כלפי מיעוטים וחרגים, והנמנים על הקהילייה החד-מינית – גם לשיטתם שלהם – משתייכים לאחרונים. ברם, כחריגים אחרים, גם הם מהווים חלק אינטגרלי מהמסגרת החברתית שלנו, וכל עוד לא ניתן להצביע על סיבה מיוחדת המצדיקה את הצרת צעדיהם וצמצום זכותם להציג את אורח חייהם וחוויותיהם בפני הציבור, אין לשלול זאת מהם".

(בג"ץ 273/97 האגודה לשמירת זכויות הפרט - למען הומוסקסואלים, לסביות וביסקסואלים בישראל נ' שר החינוך והתרבות והספורט, פ"ד נא(5), 822, 824-825 (1997)).

21. על כן התביעה נדחית והתובעת תחויב בתשלום הוצאות הנתבעת בסך 750 ₪.

ניתן היום, כ"ז ניסן תשע"א, 01 מאי 2011, בהעדר הצדדים.

דורית פיינשטיין 54678313

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)